

hariduskomisjon	
majanduskomisjon	X
kultuuri- ja spordikomisjon	
kogukonnakomisjon	
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	JK
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa

29.05.2023 nr 1-4.1/2023/177

Põltsamaa Vallavolikogu 18.08.2022 määruse nr 16 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ muutmise

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõigete 1 ja 2 ja § 16 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse muutmise

Põltsamaa Vallavolikogu 18.08.2022 määruses nr 16 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) Paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 4 ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Vallavalitsus võib keelduda isiku teenusele suunamisest, kui:

1) abivajaduse hindamise tulemusel selgub, et isik ei vaja teenust;

2) hooldust vajava isiku toimetulekut on võimalik tagada teisi teenuseid (koduteenus, hooldaja määramine, tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus jmt) osutades;

3) hooldust vajava isiku soovitud hoolekandeesutuses puudub vaba koht ja taotleja ei ole nõus ühegi teise hoolekandeesutuse teenusega;

4) hooldust vajav isik jätab vallavalitsuse poolt täiendavalt nõutud dokumendid mõjuva põhjuseta esitamata.“;

2) Paragrahvi 76 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Üldhooldusteenus sh päevahoiuteenus on teenusesaajale tasuline.

(2) Teenuskoha maksumust rahastatakse teenuse saaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest ja isikult võetavast tasust järgmiselt:

1) teenuskoha maksumusest rahastatakse valla eelarvest sotsiaalhoolekande seaduse §-s 22¹ lg 2 nimetatud hooldustöötajate ja abihoidlustöötajate kulud;

- 2) vallavalitsus võib kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 sätestatud kuludele piirmäära;
- 3) teenuse saaja tasub teenuskoha maksumusest majutus- ja toitlustuskulud ning muud teenuse osutamisega seotud kulud.
- (3) Üldhooldusteenuse rahastamisel tuleb arvestada, et üldhooldusteenuse saajal võib pärast üldhooldusteenuse eest tasumist isiklikuks kasutamiseks jääda vastavalt vajadusele **kuni 10%** igakuisest sissetulekust.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 2 alusel vallavalitsuse kehtestatud piirmäära ületavad kulud kannab teenuse saaja. Piirmäära ületava kuluna tasutud summat ei loeta kaetuks teenuse saaja poolt tasutavate majutus- ja toitlustuskulude ning muude teenuse osutamisega seotud kulude arvelt.
- (5) Kui teenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suurus, kaetakse valla eelarvest teenuse saaja tasutavate majutus- ja toitlustuskulude ning muude teenuse osutamisega seotud kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe, kuid mitte rohkem kui eelmise aasta teise kvartali keskmise vanaduspensioni suuruse ja teenuse saaja sissetuleku vahe.
- (6) Kui vallavalitsuse kehtestatud piirmäära ulatuses tasutud kulud, teenuse saaja igakuised sissetulekud ja väiksema sissetuleku hüvitis ei kata teenuskoha maksumust, siis tasuvad puudujääva osa teenuse saaja või tema suhtes ülalpidamist andma kohustatud isikud.
- (7) Kui teenuse saaja või tema suhtes ülalpidamist andma kohustatud isikud ei ole objektiivsetest asjaoludest lähtuvalt ning enda või oma perekonna tavalist ülalpidamist kahjustamata võimelised teenuse eest puudujäävat osa tasuma, makstakse puuduolev osa valla eelarvest.
- (8) Kui teenuse saaja ja/või ülalpidamist andma kohustatud isikute majanduslik olukord on oluliselt halvenenud, mistõttu nad ei ole võimelised kokkulepitud mahus teenuse eest tasuma, võib teenuse saaja taotleda valla eelarvest makstava osa suurendamist.
- (9) Päevahoiuteenuse tunni- ja päevahinna kehtestab vallavalitsus päevakeskuse- või sotsiaalosakonna juhataja ettepanekul.
- (10) Päevahoiuteenus sisaldab individuaalseid tegevusi, järelevalvet, puhkepausi võimalust ja sooja lõunasööki.“ ;

3) Paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 2 - 4 järgmises sõnastuses:

- „(2) Eluruumi tagamise abistatud elamise teenuse (edaspidi *abistatud elamise teenus*) eesmärk on eakale või erivajadusega inimesele eluruumi kasutamise võimaluse tagamine koos vajadusest lähtuvate toetavate teenustega. Abistatud elamise teenusega (pansioniteenus, teenusmaja, tugikodu jmt) toetatakse eaka või erivajadusega inimese iseseisvat eluruumis elamist ning ennetatakse või pikendatakse institutsionaalsele teenusele mineku vajadust.
- (3) Abistatud elamise teenuse raames võimaldatakse inimestel kasutada abistavaid teenuseid samadel alustel kõigi teiste abivajajatega. Lisaks nendele võidakse pakkuda pesupesemise ja toitlustamise teenust, järelevalvet päevasel ajal, võimaldatakse sotsiaalset suhtlust läbi koosolemise ja erinevate tegevuste ning abi asjaajamisel.
- (4) Abistatud elamise teenuse menetlemisele ja kasutamisele kehtivad samad käesolevas määruses kehtestatud tingimused kui eluruumi tagamise teenusele.“;

4) Paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

- „(3) Abistatud elamise teenust on õigustatud saada eelkõige:
- 1) eakas isik, kes vajab tervisest või east tulenevalt eluruumi koos toetavate teenustega ning kelle olemasolev eluruum füüsilise keskkonnana ei toeta tema iseseisvat toimetulekut ja kodus elamist;

2) erivajadusega isik, kes vajab tervisest tulenevalt eluruumi koos toetavate teenustega ning kelle olemasolev eluruum ei võimalda isiku iseseisvat toimetulekut.“;

5) Paragrahvi 112 lõiget 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eluruumi tagamise teenus ja abistatud elamise teenus on tasulised.

(2) Eluruumi tagamise ja abistatud elamise teenuse hinna Põltsamaa valla eluruumidele kehtestab vallavalitsus. Teenuse hinnaks on eluruumi üür ja eluasemekulud (vesi, elekter, prügi jmt). Abistatud elamise teenusele võivad lisanduda ka vallavalitsuse poolt inimesele osutatavate muude teenuste hinnad (nt soe toit, toetav teenus, pesupesemine, ruumide korrashoid jms).“.

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2023.

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Alev

vallavolikogu esimees

Seletuskiri määruse eelnõule „Põltsamaa Vallavolikogu 18.08.2022 määruse nr 16 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ muutmise“

Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus:

Sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) muudatusega alates 01.07.2023 kehtestatakse § 22¹ väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse (edaspidi ööpäevaringne üldhooldusteenus) rahastamise regulatsioon, mille kohaselt võtab avalik sektor senisest suuremal määral osa ööpäevaringse üldhooldusteenuse rahastamisest. Kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi KOV) hakkab osaliselt rahastama nende teenuse saajate teenust, kelle puhul ta on tuvastanud ööpäevaringse üldhooldusteenuse vajaduse. Omavalitsused hakkavad rahastama hooldustöötajatega seotud kulusid. Teenust saav inimene tasub ülejäänud osa teenuse maksumusest, sh majutuse- ja toitlustuse kulud, isiklikust vajadusest tulenevad kulud ehk selle osa, mida KOV ei tasu.

Tulenevalt eelnevast on vaja muuta Põltsamaa valla sotsiaalhoolekandeline abi osutamise korda ning viia see vastavusse SHS-ga.

Käesoleva määruse § 1 punktid 1-2 (osaliselt) puudutavad uut üldhooldusteenuse rahastamise aluseid ja päevahoiuteenuse sisu ja selle hinna määramise aluseid (paragrahv 76 lg 9 -10).

Mitterahaliste hüvitiste 9. jaos täiendatakse eluruumi tagamise teenuse osutamist. Põltsamaa vald osutab täna nn pensionaadi teenust, mida ükski meie õigusakt ei reguleeri. Tulenevalt sellest viiakse sisse järgmised muudatused:

3) paragrahvi 106 täiendatakse lõikega 2 - 4 ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Eluruumi tagamise abistatud elamise teenuse (edaspidi abistatud elamise teenus) eesmärk on eakale või erivajadusega inimesele eluruumi kasutamise võimaluse tagamine koos vajadusest lähtuvate toetavate teenustega. Abistatud elamise teenusega (pansioniteenus, teenusmaja jmt) toetatakse eaka või erivajadusega inimese iseseisvat eluruumis elamist ning ennetatakse või pikendatakse institutsionaalsele teenusele mineku vajadust.

(3) Abistatud elamise teenuse raames võimaldatakse inimestel kasutada abistavaid teenuseid samadel alustel, kui kõikidel teistel abivajajatel. Lisaks nendele võidakse pakkuda pesupesemise ja toilitlustamise teenust, järelevalvet päevasel ajal, võimaldatakse sotsiaalset suhtlust läbi koosolemise ja erinevate tegevuste ning abi asjaajamisel.

(4) Abistatud elamise teenuse menetlemisele ja kasutamisele kehtivad samad käesolevas määruses kehtestatud tingimused kui eluruumi tagamise teenusele.“

4) paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 3 ja sõnastatakse järgmiselt:

(3) Abistatud elamise teenust on õigustatud saada eelkõige:

1) eakas isik, kes vajab tervisest või east tulenevalt eluruumi koos toetavate teenustega ning kelle olemasolev eluruum füüsilise keskkonnana ei toeta tema iseseisvat toimetulekut ja kodus elamist;

2) erivajadusega isik, kes vajab tervisest tulenevalt eluruumi koos toetavate teenustega ning kelle olemasolev eluruum ei võimalda isiku iseseisvat toimetulekut.“

5) paragrahvi 112 lõiget 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eluruumi tagamise teenus ja abistatud elamise teenus on tasulised“;

(2) Eluruumi tagamise ja abistatud elamise teenuse hinna Põltsamaa valla eluruumidele kehtestab vallavalitsus. Teenuse hinnaks on eluruumi üür ja eluasemekulud (vesi, elekter, prügi jmt). Abistatud elamise teenusele võivad lisanduda ka vallavalitsuse poolt inimesele osutatavate muude teenuste hinnad (nt soe toit, toetav teenus, pesupesemine, ruumide korrashoid jms).“

Käesolevad muudatused muudavad teenuste regulatsiooni ja andmise alused selgemaks ja arusaadavamaks.

Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused:

Olemasolevate teenuskohtade osalise kompenseerimise kuludega on arvestatud Põltsamaa valla 2023. aasta eelarves.

Uute kohustuste katmiseks eraldab ka riik omavalitsustele täiendavad rahalised vahendid. Need vahendid annavad võimaluse panustada nii ööpäevaringse üldhooldusteenuse teenuskoha tasumisse, katta muudatuse rakendamise kaasnavaid kulusid (sh KOVide töökoormuse kasv) kui ka soodustada kodus elamist toetavate teenuste kättesaadavust.

Täiendavad vahendid eraldatakse 2023 aastal tasandus- ja toetusfondi kaudu. Põltsamaa vald saab täiendavaid vahendeid 2023. aasta teiseks pooleks 362 863 eurot.

Alates 2024. aastast laekub KOVidele riiklikult pensionitulult tulumaksu 1,88% (arvestamata tulumaksu mahaarvamisi). Tulumaksu mahaarvamised vähendavad riigieelarvesse laekuvat osa ega mõjuta tulumaksu jaotust kohalike omavalitsuste vahel.

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi õigusele
Eelnõu vastab Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi õigusele.

Määruse jõustumine
Määrus jõustub 01.07.2023.

Eelnõu kooskõlastamine
Eelnõu on Põltsamaa Vallavalitsuse poolt heaks kiidetud ja edastatud menetlemiseks Põltsamaa Vallavolikogule.

Määruse vastuvõtmiseks on vajalik volikogu poolthäälte enamus.

Määruse jaotuskava
Määrus edastatakse avaldamiseks Riigi Teatajas.

Koostas: sotsiaalosakonna juhataja Eveli Lilleoja

Kooskõlastas: jurist Eva Panksepp, Põltsamaa valla Päevakeskuse juhataja Heiki Rosin

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: sotsiaalosakonna juhataja Eveli Lilleoja